

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és előfizetési pénzek küldendők.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a Nyácsik Soma utóda ország.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók. Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

Az új főispán.

Vármegyei életünkre kiváló jelentőségű esemény színhelye volt hétfőn, f. hó 25-én Gyula városa. Ekkor igdtatták be, nem ugyan valami nagy ünnepélyességgel — mert hiszen erre elegendő idő sem volt*) — de a férfias komolysággal nyilvánuló bizalomteljes őszinte tisztelet jelei mellett Méltóságos Reiszig Ede, volt vasvármegyei alispánt, a király Őfelsége által rendkívüli kormánybiztosi hatalommal ujonnan kinevezett békésvármegyei főispánt hivatalába.

Novák Kamil, törvényszéki elnök, Haviár Dani, orsz. képviselő, Kontur József, kir. járásbíró, Grócz Béla endrődi r. k. lelkész, Fehér Béla és Szucsú Béla m. biz. tagok, mint meghívó küldöttség kíséretében, diszmagyarban, mellén a Lipótrend lovagkeresztjével, lelkes éljenzések kö-

*) A megyegyűlés tárgysorozatába csak az utolsó percben, szombaton délben lett felvéve az új főispán beiktatása is.

zött jelent meg a megyei közigazgatás új feje a d. e. 9 órakor kezdődő tavaszi rendes közgyűlésen.

Az alispán fölhívására a hivatalos esküt, melyet dr. Fábry Sándor főjegyző olvasott, érces hangon tette le. A főispáni szék elfoglalásakor régi szokás szerint négy főszolgabíró fölémelte az új főispánt viharos éljenzés között.

Ezután következett az új főispán székfoglaló beszéde, melyet im egész terjedelmében közlünk:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Ő császári és apostoli királyi Felsége által Békésvármegye főispánjává s a belügyministerium vezetésével megbízott nagyméltóságú mkir. miniszterelnök ur által ezen vármegye kormánybiztosává kinevezetvé hivatalos esküm letétele után ime elfoglalom eme főispáni állást, melyet előttem a vármegye annyi jeles fia és mások is oly sok eredménnyel viseltek; s első és elengedhetlen kötelességemnek tartom leróvni jobbagyi hódolatomat ő Felsége a király legmagasabb kitüntetéseért s mélyen érzett hálámat kifejezni a nagyméltóságú m. kir.

kormány megtsztelő bizalmáért, melynek ezen állásomat köszönöm.

De őszinte tisztelettel és nagyrabecsüléssel kell megemlékeznem azon férfúrói is, ki ezen állásomban elődöm vala, s ki iránt a kegyelet adóját leróvni már ez alkalommal is kötelességemnek tartom.

Elfoglalom tehát a főispáni széket s megkezdem hivatalos működésemet s ugyis, mint e vármegye, főispánja, ugyis mint kormánybiztos e kettős minőségemben is a legszívélyesebben üdvözlöm Békésvármegye tekintetes közönségét!

Jól tudom tekintetes Törvényhatóság, hogy ama bizalmat — mely szülő vármegyémben környezett s mely ahhoz oly szorosan fűz — e vármegye területén teljes mértékben nem igényelhetem, de biztat a remény, hogy feladatomban pártatlan és minden irányban részre hajlatlan megoldása által sikerülni fog megszerezennem ama bizalmat s támogatást, mely szükséges arra, hogy tevékenységem a vármegye közjává előmozdítsa, részemről legalább áthatva a legjobb intenciók által minden erőmből azon leszek, hogy fáradhatlan tevékenység s a vármegye összérdekeit felölelő gondosság által megfeleljek ama követelményeknek, melyek hivatalos állásomhoz fűződnek.

Hazánk fejlődött állami szervezetében

TÁRCZA.

Német költőkből.

Fordította: **IKJ. B. L.**

Álom és való.

— Grün Anasztás. —

Míg rózsás ajakán csüggtem
Önfeledten, mámorban:
Koporsóról, elválásról
Óh, mily sokat álmodtam!

S most, hogy néma sirján állok,
Sebzett szívem feldobog:
Hű csókjára, mosolyára,
Szerelmére gondolok.

Koszorúk.

— Grün Anasztás. —

Sok-sok nászkoszorú sarjad
Bedőlt, árnyas hantokon,
S hálvány arcú szép arának
Halálról szól elhalón.

S nem egy gyászkoszorú sarjad
Díszkertekben a napon
S halántékin a halottnak
Tavaszi szél biztatón.

A hullám regéje.

— Welten. —

Elhagyott fűz a tó partján
Lehajlja bús fejét,
Susogja halkán a hullám
A szomorú regét:

Szerették egymást imádvá
S most mindkettő pihen:
A hajós s a kedves lányka
A tónak mélyiben.

Zordon, viharos időbe'
Szállt a hajós utra,
Nem tért vissza hát kereste
S — rátalált a lányka.

A saját kelepcejében megfogva.

Francziából fordította:

Szendy György.

Többen voltunk együtt a Strande Coolhole híres korezmájában Londonban és jóízűen neveltük a kitünő angol komikus, Toole, mulatságos hasbeszélő mutatványait.

Egy jelenlévő újságíró kissé gunyosan bókolt neki, kevésbe, véve a mint ő nevezte, az afféle »apró társasági ügyességeket.«

— Ezen »apró ügyességek« mondá Toole nyomatékkal, néha nagy hasznára

vannak az embernek az életben; ne illesse megvetéssel. Nincs az a jelentéktelennek látszó dolog, mely néha hasznunkra ne válhatnék e földön. hallgassa meg, elbeszéllem önnek egy kalandomat.

Néhány évvel ez előtt egy este a Drury-tane-utcán végighaladva a Gaiety-színházba készültem, hol szerződöttem valék.

Egyszerre siránkozó alamizsnáért esdő, hang költé fel figyelmemet. Megállottam. A koldus alaktalan tömegnek látszott, nyilván béna volt, leguggolva ült azon boltozatos bejárat alatt mely e népes városrész számos görbe utcáinak egyikéhez vezetett. A hófehér haj és szakál, a siránkozó esedező hang eléggé elárulták, hogy a koldus aggastyán.

— Egy-két pence a szegény öregnek, uram! — mondá a remegő hang. Fázom, éhes vagyok, nagyon éhes, tegnap óta nem ettem.

Bármilyen fiatal vagy javakorú embert látva, nem hatott volna meg. Az olyan megedzett szívű legények, mint én, nem bírnak már érzékkel a mi városunk látszólagos nyomora iránt; de ez a vén ember és e rettenetes éléktelenítés felköltöték még az én részvételemet is.

— Mily nyomor — mondám magam-

a legfőbb javak egyike, melyet az állam polgárai méltán, megkövetelhetnek a közrend, a személy- és vagyonbiztonság; — a közszabadság követelményei csak ott érvényesülhetnek, hol a jogrend megtámadhatlanul biztosítva van s hol az állampolgárok ama legfontosabb érdekei kellő védelmet találnak.

Éppen azért tehát, mert a közszabadság, őszinte barátja vagyok, oda lesz irányozva minden törekvésem, hogy a jogrend meg ne zavartassék s ha mégis ez érdekeket veszélyeztető jelenségek mutatkoznak — helyesen alkalmazott és következetesen foganatosított preventív intézkedésekkel a közrend megzavarásának elejét vegyem: s bár biztat a remény, hogy erre szükség nem leend, mégis már most kijelentem, hogy, amennyiben a közrend követelményei veszélyeztetnének vagy az tényleg megzavartatnék — a legerélyesebb s szigorubb eszközök alkalmazásától visszariadni nem fogok, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy az államkormányzat a hazai állampolgárainak egyenlő mértékben kell, hogy védelmet nyújtson s elengedhetlen kötelessége a közrend és nyugalom ellen irányuló minden merényletet vissza utasítani.

Eljárásom alapját a törvény képezi, annak alkalmazásában pedig irányt az osztó igazság szab, tisztelni fogom a törvényt, de annak tiszteletet is fogok szerezni, s ha annak alkalmazásában személyi tekinteteket nem ismerek, kell, hogy legsúlyosabban alkalmaztassam a törvény szigorát ott, hol a törvény szándékos megértése constatáltatik, vagy hol a törvény elleni felbujtás esete forog fenn.

Ápolni fogom a vármegye közigazgatási érdekeit s azon tényezőket, melyek a jólétet és a gazdasági fejlődést előmozdítják, támogatásomra és védelmemre számíthat a becsületes munka s minden oly kezdeményezés, mely azt lehetővé teszi, de ép oly határozottan visszautasítok minden oly irányú törekvést, mely annak megakadályozására irányul, vagy pedig a törvényes korlátokon

túllépve, meg nem engedett eszközökhöz folyamodik.

Lesz gondom arra, hogy a szorgalom hatósági védelemben részesüljön, de arra is, nehogy ennek leple alatt törvényellenes czélok érvényesítésére kísérlet tétessék.

Részt kívánok venni a törvényhatóság kulturális intézkedéseiben s szerencsésnek fogom érezni magamat, ha a népnevelés és a kulturális, úgy a humanistikus intézmények fejlesztése körül közreműködhetem; tisztelni fogom a vallásfelekezetek jogait s mint a tiszta erkölcs legbiztosabb tényezőit a vallásos intézmények felkarolását első rendű kötelességeim közé sorolom.

Európa népei közepette magyar hazánk állami intézményei súlylyal csak úgy birhatnak s a magyar állam tekintélye kellőleg csak úgy érvényesülhet, ha a közszellem gondosan ápollatik s a közigazgatás a követelményeknek megfelel.

De az állam polgárai is közeletünk mai fejlődött stadiumában a közigazgatás iránt nagyobb követelményekkel lépnek elő. — És méltán. A társ dalom sok oldalu igényei csak pontos és gyors közigazgatás által elégíthetők ki, oly közigazgatás által, melyet szakfőriak önzetlenül és teljes odaadással vezetnek.

Ez a cél, melyre törekednünk kell.

Bizalommal fordulok tehát Békésvármegye tek. tisztikarához, és első sorban annak nagyérdemű alispánjához, s bár meg vagyok győződve, hogy e tisztikart ugyanazon szellem hatja át, mégis felhívom, hogy a közigazgatás tükélyesbitésére irányuló törekvéseimben támogasson, s teszem ezt azon reményben, hogy összműködésünk a vármegye javára fog irányulni. — A tisztikar bennem mindenkor jóakarattal támaszt, de egyuttal igazságos bírálót fog találni, ki feltékenyen fog örködni a tisztikar jó hírneve és tekintélye felett. — És mert meg vagyok győződve, hogy a tisztikart ugyanazon szellem lelkesíti, azon reményben vagyok, hogy a törvények végrehajtásának

biztosítása s a közrend fentartásának érdekében rendkívüli eszközökhöz nyulnom nem kellend.

Igyekeznem fogok kötelességemet teljesíteni, első munkása kívánok lenni e vármegyének, de elvárom, hogy a tisztikar is mindenkor s minden körülmények között teljesítse kötelességét.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Főbb vonásokban ezekben adtam elő azon elveket, melyeket követni kívánok. — Sokkal inkább meg vagyok győződve a tek. törvényhatósági bizottság hazafias intencióiról, hogy sem arra a tek. Bizottságot buzdítani bátorokodnám. — A törvényhatóságoknak alkotmányunk keretében fontos missio jutott, e nagy feladat csak a közszellem ápolása és folyton ébren tartása által érhető el s bármily irányban oldassék is meg a törvényhatóságokban a közigazgatás, e magasztos feladat a törvényhatóságok részére biztosítva marad; azon hazafias szellem, mely a vármegyét élte, kell, hogy kihatással legyen a tisztikar működésére, különösen jelenleg, midőn mandatumát a tekintetes törvényhatóság bizalmából meríti. És én szilárdul meg vagyok győződve, hogy e vármegyében is feltalálom ama önkormányzati elemeket, melyek közreműködése mellett nagy feladataink kedvező megoldásra jutnak s e meggyőződés által áthatva hívom fel Békésvármegye tekintetes közönységét az együtt működésre azon biztos tudatban, hogy fáradozásaink eredménytelenek nem maradnak.

Isten áldását kérve tehát a vármegyére és tevékenységünkre, a Gondviselésbe vetett bizalommal kezdem meg hivatalos működésemet.

A jó benyomást kellett főispáni program-beszéd után, melyet sok helyen a minduntalan felhangzó helyeslő éljenek szakítottak meg, felállott dr. **Fábry Sándor**, vármegyei főjegyző,

ban az öregét szemlélve. — Lehetséges-e, hogy Önt koldulni engedik ily elaggott korban? Hát nincsenek fiai, leányai?

— De igenis, nagy uram, — felele a koldus leverten és mintegy szégyenkezve, — de engem elhagytak.

— Hisz ez gyalázat — tevém hozzá felháborodva. És erszényemből kivettem egy fél koronát. De a mint a koldusnak oda nyújtám, gyanu támadt bennem. Hát ha ez a bénaság csak tettetett, a vénség csak álarcz. Hát csak a színészek tudnak magoknak Londonban a vénség ránczeit arczukra festeni?!

— Alaposabban szeretnék gondoskodni az ön sorsáról, — mondám kis vártalva. — Csak van önnek menedékhelye, lakása?

Megakartam bizonyosodni a felől, hogy valóban oly nyomorult koldus-e? Visszautasítás vagy csak habozás elég lett volna erre nézve.

— Alig egy negyed órányira lakom innen — viszonzá az agg béna. Elvezethetem a lakásomra.

Azon mohó sietség, melylyel kérdésekre válaszolt, most, a kaland után tisztán áll előttem: akkor egyáltalán semmi feltűnőt nem találtam benne.

— Jól van! Menjen csak előre, követni fogom — mondám.

A koldus mozgásba hozta mankóit, maga után vonszolván két csonka formájú lábat, gyorsan haladt a Drury-lane sáros és sikos kövezetén.

A legkomorabb téli esték egyike volt. Sűrű, nedves köd nehezedett a sáros utcára, az utcái lámpák sárgás pislogó fénye kísérteties kinézést kölcsönzött a járókelőknek.

Sápadt, beesett arczok, valódi akasztófavirágok, (szurós szemük még a ködön át is fénylett) jelentek meg a roskatag házak küszöbein, amint az utcák és sikátorokon áthaladtunk.

Bár nem voltak előttem egészen ismeretlenek a nagy világáros rejtelméi, még sem tudtam leküzdeni a nyugtalanság bizonyos nemét, s elgondoltam magamban, hogy nem volna jó sötét éjjel tévedni e városrészbe.

El kell azonban ismerni, hogy a fővárosi rendőrség csudálatosan van szervezve. Mert tekintetbe véve London szükkölködőinek s nyomorultjainak nagy számát, hámulatos, hogy a bűntények száma nem húszszor nagyobb. És mégis ez enet-

gikus rendőrség daczára, hány gúztelt maradt rejtve és eltemetve a világáros mélységes fenekén.

Mig ilyen és hasonló, nem épen biztató gondolatokkal foglalkoztam, jobban szemügyre vettem vezetőmet. . . . Határozottan szegény ördög volt, már e fölött nem lehetett kételkedni. Már azon a ponton voltam, hogy megállítom, kimentem magamat, egy-két shillinget nyomok a markába. S szinte restelkedtem magamban gyanakodásomért; a koldus pedig azon ügyességgel, melyet bizonyára hosszú gyakorlat szerzett neki, vonszolta magát gyorsan néha-néha hátra tekintve, ha vajjon követem-e?

Végre elhaladtunk a Long-Acre-n és Convent-garden piaczn, s elérkeztünk amaz utálatos városrészbe, melyet ismernek önök, a »Serendal»-ba (hét óralap). S kezdett a kaland már nem nagyon tetszeni.

— Messze vagyunk-e még a lakástól — kérdém utolérve a mankóst, — az idő sürgős nekem.

Ezeket mondván, kihuztam az órámat, kitűnő mű, nagyértékű Dent-féle munka. S e pillanatban megdöbbenve láttam, mily

s a következő beszéddel üdvözölte a főispánt:

Méltóságos Főispán Úr!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A vármegye életében a legfontosabb mozzanatot képezi az, midőn alkotmányos formák mellett főispánja beigtatását végzi.

Oly diszes a főispáni állás; a megye fejlődésével vagy hanyatlásával oly szervi összefüggésben álló; annyira tágkörű, a közélet minden nyilvánulását, a lársadalom minden rétegét, a közigazgatás minden ágazatát oly annyira felölelő annak hatásköre, hogy méltán hasonlítható a hatalmas terebélyhez, mely elárasztja gyökereivel a termő talaj minden rétegét, hogy erőt gyűjtve vésszel szembe szállni tudó törzsökébe, áldásos gyümölcsöket nyújtson a terebélye alatt enyhádó árnyat, biztos menedéket keresőnek.

S ha mindenkor fontos mozzanat az, midőn a vármegye főispánt igtat be, különösen jelentőségteljes az ma, midőn rendkívüli körülmények tették indokoltá, hogy kivételes hatalommal felruházott főispánt igtasson be a vármegye közönsége.

Valóban rendkívüli körülmények!

Békés vármegyének békés népét káros idegen befolyás — sajnos — téves irányba terelte.

Idegen, önhasznukat leső izgatók csúbos képeket festettek a földje rögénél tovább nem látó munkás népünk elé s annak fényhez nem szokott szeme elvakult a fényes ígéretekől, hitt az Eldorádót ígérő utopicus ábrándképeknek, fogott az eddig minden mótelytől megőrzött lelkekben beoltott ragály, járványszerűleg terjedt az tovább végre fekélyként fakadt ki a vármegye két nagyobb községében.

Mélyen rejlt okoknak kell itt lenniök, melyek ily sajnos tüneteket idézhettek elő!

S bár a szenvedélyek e tünetei lecsillapultaknak látszanak is, csalódnék az, ki

azt hinné, hogy mert e tünetek elenyésztek, elenyészett a kóros állapot is.

Gyökerében kell előlni a bajt, mélyre ható elmével az okokat szükséges kikutatni, s orvosolni, hogy megszüntethető legyen az okozat.

Méltóságodat a legfelsőbb kegy, hódolva szeretett Felsőges királyunk, legmagasabb elhatározása ily nehéz küldetés teljesítésére s vármegyénk jövőendő kormányzására köldötte ki.

Nagy a feladat, mely osztályrészeül jutott, de nagy bizalmunk is, mely annak megkezdésénél fogadja.

Méltóságodnak hosszú közigazgatási pályája, az eredményekben dus tevékenység, melyet azon kifejtett a kormányzata alatt állott nagy kiterjedésű vármegyének ország-szerte elismert kitűnő adminisztrációja, a törvényalkotás terén kellőleg méltatott előkészítő-munkálkodása, hazafiai erényei, kiváló egyéni tulajdonai, mind biztosítékát képezik annak, hogy vármegyénk kormányzata pártatlan igazságszerető, bölcs és tapintatos vezetés alá kerül.

S meg vagyunk győződve, hogy Méltóságod szakavatottsággal párosult éleslátása a jelen helyzet bonyadalmai közepette is fel fogja ismerni a megoldás eszközeit, s tárgyilagossággal vizsgálódással, atyai jóakarattal, de egyszersmind atyai szigorral is a bármely oldalról nyilvánuló tulkapásokat megszüntetve, meghonosítja közöttünk az állandó és biztos békét. — S hogy az előbbi: a terebélyről szóló hasonlatommal éljek, felölelve a közigazgatás minden ágazatát, védő karjai alatt biztosítandja a nyugtot adó menedéket, hogy majdan a bekövetkező békés viszonyok közt a helyi kormányzat áldásos gyümölcseit megteremhesse.

Ily erős meggyőződéssel keblünkben üdvözöljük Méltóságodat e vármegye főispáni székeben, s kérjük, hogy magas állásával egybekötött nehéz feladatának közepette támaszkodjék Méltóságod emez érzületeinkre: biztosítván, hogy nemes műkö-

désében támogatni mindenkor kötelességünknek fogjuk ösmerni.

Adjon a mindenség Istene erőt, s egészséget Méltóságodnak, hogy nemzetünk s vármegyénk jólétére sokáig munkálkodhassék.

Éljen!!

Gazdasági alsóbb szakoktatásunk.

A gazdatisztek minapi országos kongresszusában, a gazdatiszti kvalifikáció kérdésének felvetése alkalmából, gazdasági szakoktatásunk átalakításáról több jeles és tárgyilagossággal felszólalás történt a lapok sábjain. Ezen felszólalások azonban mind a felsőbb szakoktatást, annak magasabb színvonalra emelését hangoztatták, igen sok helyes érveléssel támogatva eszméiket.

Az alsóbb szakoktatásról, vagyis a földmives iskolákról azonban csak alig érintőleg emlékeztek meg, noha ezen kérdés ép oly fontossággal bír, mint amaz.

A földmivelő nép kezén roppant terjedelmű földbirtok van, a mely az ország legnagyobb részében még ma is helytelenül kezeltek s azért kevesebbet jövedelmez, mint kellene jövedelmeznie.

E szomorú helyzet javítása főként a földmives iskolák feladatát képezi. Kérdés, megfelelnek-e a földmives iskolák mai szervezetük mellett ezen feladatuknak? Eltekintve azon körülménytől, hogy az ország egész területén elszórva, alig néhány földmives iskola iparkodik terjesztetni a világhosszúságot a föld nepe közt s már csak csekély számuknál fogva sem volnának képesek szembeötlő eredményt elérni, ettől eltekintve, mi, kik ismerjük ez iskolák szervezetét, hatását a környezetre, bátran elmondhatjuk, hogy ezen feladatukat csak csekély mértékben töltik be. Első sorban tehát a földmives iskolák szaporítása ké-

lülkos vágy villan meg a koldusnak bozontos szemöldökkel árnyalt szemeiben.

— Ej, ej! — mondám magamban, — mily fiatalos ragyogás egy öreg ember szemeiben. Egész raja támadt fel bennem az ujjab gyanúnak, de a hiúság leküzdötte bennem az eszélyességet. Különbben a svenc dall-i városrésze visszafért ismét London pezsgő és lármás élete. A szomszédos korcsmákból hahota és vad üvöltés hangzott ki. De már én — gondoltam magamban — kalandom fele útján meg nem álllok, annyival kevésbbé, miután a vén koldús épen most megállva, alázatos, töredező hangon megszólalt:

— Ime itt a ház, uram! Ezzel besompolygott egy piszkos épület félig nyitott ajtaján s egy lépcsőn sántítva felkapaszkodott azon ügyességgel, melyet nála már azelőtt észleltem. Fáradtságomba került őt a vak sötétségben követni, mankóinak kopogása a lépcsőkön visszhangzott és nekem is tájékozásul szolgált a sötétben.

A harmadik emeleten megállt a vén koldús. Hallottam tapogatózását, majd kulcsnyikorgását a zárban.

— Egy perczet még nagyságos uram,

— mondá reszkető hangon, — azonnal gyertyát gyujtok.

Néhány másodpercz telt el mialatt egy darabka fagygyertya halvány fénye világosságot derített egy tágasabb szobában.

A koldús hátam mögé sompolygott és hallottam száraz recsegését egy becsukódó zárnak.

El voltam készülve, hogy valami piszkos, nyomorult szurdikot találjak, egy-két biczegő székkel, az egyik szegletben, a földön szegényes vaczokkal. . . . . E helyett azonban fényűzéssel bútorozott szobában, elegáns szőnyegekkel borított padozaton találtam magamat.

— Mit jelent ez? — kérdém megdöbbenve. — Hisz Ön engem megcsalt! S ezeket mondva, tartózkodással húzódtam vissza az ajtó felé.

Az aggastyán pillanat alatt eltűnt volt, s ott állt előttem egy javakorú férfi, kezében szürke parókával, arczán mesterségesen festett ránczokkal s mosolyogva tekintett rám, a bámulóra.

— Ön meg van lepette — mondá gúnyos hangon. — A mint látja, mai nap-ság is történnek még esodák; jó lábaim

visszakerültek s ime ott a mankók — tevő hozzá az ajtó melletti szegletbe mutatva.

— De végre is mit akar velem? — kérdém elég merészen.

— Azt akarom, hogy kölcsönözze nekem zsebóráját, — válaszolá szemtelenül. — Az enyim épen most van az óránál javítás végett, s úgy látom, az Ön nagyon értékes . . . pontosan is jár, nem-de?

— S egyebet valóban nem kíván? — kérdém iróniával.

— De igen; erszényét is óhajtom még. E perczben kissé szűkében vagyok a pénznek, nem akarom kimeríteni a hitelt, melyet bankárom nyitott.

— Nyomorult! — kiálték neki menve az alkoldusnak. Nyisd ki az ajtót, engedd, hogy távozzam!

Egészen véve csak egy ember volt, és egy ember ellen való küzdelemben csak közönséges bátorság kell.

De az én ál-öregem revolvert húzott elő zsebéből.

— Nem, — mondá rám szegezve revolverét — elébb ide az órával és a pénzzel!

Visszahőköltem. Dühös voltam magamra, amiért magamat ily ügyetlenül csapdába juttatni engedtem; de most már harag,

pezne a feladatot. Legalább minden megyében állítandó fel ilyen iskola.

Másod sorban némileg megváltoztandó a tanítási és gazdálkodási rendszer. Mielőtt azonban erre reá térnek, lássuk először mily rendeltetése van a földmives-iskolának, mily szempontokat kell szem előtt tartani, hogy az iskola feladatának magaslátán álljon.

Három ilyen főszempontot különböztetek meg. Legelső helyre, mint legfontosabb hivatást helyezem azon rendeltetést, hogy a kisbirtokos osztály fiaiból neveljen olyan gazdálkodó nemzedéket, a mely a keze között levő birtokot helyes, okszerű elvek szerint tudja vezetni s azt sokszorta jobban jövedelmeztesse, ez által saját vagyonosodását előmozdítsa. Hogy a földmivelő osztály vagyonosodása mily nagy fontosságú nemzetgazdasági kérdés, azt fejtegetni nem tartozik e czikk keretébe.

A földmives iskolának feladata másodsorban oly ifjakat képezni, kik nagyobb gazdaságokban, a közép és nagybirtokos szolgálatában, mint szakértő major-gazdák, maglárnokok vagy béresgazdák lesznek magukat használhatókká.

Végre feladata harmadsorban a földmives iskolának még az is, hogy mint mintagazdaság, helyes berendezésével, okszerű üzlet-vitelével, a környék gazdáinak követendő mintául szolgáljon.

Az iskolák berendezésének, tanítási módszerének olyannak kell lennie, hogy ezen három czél a lehető legtökéletesebben eléeressék.

Csakhogy, a mai szervezet mellett mindegyik czél nincs elérve.

Mintagazdaságul bizonyára mindegyik megállja helyét, ha a környék viszonyaihoz alkalmazkodik, de mintául inkább a nagy és középbirtokosnak szolgál, s nem a polgárbirtokosnak, kinek ilyen mintára nagyobb szüksége volna. A nagybirtokos rendelkezésére szakképzett egyének állanak, a kik a kezükre bízott gazdaságot, ha az esz-

bosszúság mind hijába! mit tehettem egyedül egy felfegyverkezett ember ellenében?

Egyszerre eszme villant át agyamon.

— Ördögös gazember, hát megfogtál valahára! — szólalt meg hirtelen egy nyers hang a koldus háta mögött.

Ez gyorsan hátra fordul. E perczet felhasználva, reá rontok, s kiragadom kezéből a revolvert.

— Most rajtam a sor! — kiálték fegyverét orra alá tartva. — Nyisd ki az ajtót, vagy lelélek.

A tolvaj bamba arczczul bámult rám, úgy látszik, elszánt gazfickó volt, de a revolver és az előtte megmagyarázhatatlan hang le veték lábáról. Tompán morogva, mint egy bulldog, kinyitotta az ajtót, s hátam mögött hevesen becsapta azt.

Tapogatódzva rátaláltam a lépcsőre, és azon leereszkedve az utcára értem gyorsan Strand felé vettem útam. Félórás késedelemmel megérkeztem a színházban, hol a közönség már nyugtalanossággal várt reám.

Megtartottam a revolvert, mint hadizsákmányt és önök láthatják, — fejezé be Tarla, hogy hasbeszélési »apró ügyességem« amaz estvén veszedelmes kelepczéből szabadított ki.

közök rendelkezésükre adatnak, a kor színvonalán tudják tartani. A középbirtokos, ki maga vezet gazdaságát, szintén birhat és birnia kell a szükséges intelligenciával gazdasága vezetéséhez. Csak a polgárgazda áll támasz és vezérfonal nélkül, nincs módja és alkalmja a jobbat elsajátítani, helyesebb elveket eltanulni hogy ezáltal magának birtokából több jövedelmet merítve, nyomott helyzetén segíthessen. Bizonyára a földmivesiskolák gazdasági pompásan vannak berendezve, az ország legszebb majorjai közt foglalnak helyet s a szakképzett intelligens gazda élvezettel szemlélheti azokat, — és nem megy körül egy ily iskola majorjában, hogy valamit ne tanulna egy ily szemle-út alkalmával. Azonban a paraszt-gazda, ki szintén megnézi, szépnak, pompásnak találja, ezen nézetének rögtön kifejezést is ad, azonban el nem mulasztja sohasem hozzá tenni, hogy nem neki való. Pedig van ott neki való is, mert hiszen az alapelvek kis és nagy birtok kezelésénél is ugyanazok maradnak, de ő ezen elveket onnan kiválogatni nem képes, mert a dimenziók oly nagyok, hogy már első pillanatra letesz a reményről, az itt látottakból valamit otthon alkalmazhatni.

Ez az oka egyrészt azon sajnós állapotoknak is, hogy még a jobb módú parasztgazdák sem adják fiaikat földmives-iskolába. És kérdés, nincs-e igazuk? Azon ifju, a ki két évet tölt egy ily gazdaságban, soha sem fogja tudni magát többé az apai birtok szegényes körülményei közé bele találni. Vagy, a legtöbb esetben, kiadja birtokát bérbe, s maga elmegy szolgálni, vagy iparkodik némileg utánozni az iskolában látottakat, a mi többnyire bukására vezet.

(Folyt. köv.)

Urnapja Szarvason.

Az élet és halál Úra május 28-kán fájdalmas napot szerzett nekünk Szarvason.

Sok fájdalomba mélyedt vérző szív fordult e napon Ő hozzá, hogy emberi ész által fel nem fogható s czéljaiban meg sem érthető végzéséről háborogva a kényszerhelyzet kinjában benne bizva megnyugodjék.

Szenes Elekot temettük.

Ki volt Szarvas közönségének Szenes Elek? E kérdésre körünkben lefojlt 65 életéve és 31 évre terjedő itteni bofolyásos hivataloskodása adják meg a legigazabb feleletet.

Nem részrehajló barátság, de a pártatlan igazságszeretet is arról tenne tanubizonyosságot, hogy Szenes Elekben a pártatlanul szorgalmas és hű tisztartásban, a gyöngéd lelkületű gondos családapában, a vendégszerető házigazdában, a mindenek iránt figyelmes és áldozatkész jó rokonban, a gyermekes ártatlanságot férfias nyíltszívűséggel, bátorsággal, erélylyel magában re-mekül egyesítő jellemben, a józan önmérséklet alapján levékeny, de csaknem szenvedélyek nélküli tisztársban s az oly sokunk által közösen szeretett nemes lelkű barátban mindnyájan oly érzékenyen sokat veszlettünk, mikép könnyebb veszteségünk fájdalmát elsiratni, mint vázolni.

Mint ama terebélyes tölgy, melynek sudar növése erőteljes elágazása, dús lombozata, s felüdítő árnyéka tisztelő bánu-

latot kelt a szemlélőben; úgy állott ő társadalmunkban szerencsés jellemalakulását tekintve biztositó parancsoló fenségében és szeretettel érdemlő kedvességében egyaránt. S mint ama tölgyet váratlanul sújtja a villám s kidönti a vihar, úgy sújtá le őt senki által nem sejthető s mindnyájunk által megsiratott halála.

A veszteség nagyságának tudatában s a részvét őszinte indításából csoportosult ravatala körül Szarvas és a vidék. Bár rövid perczekre fenntartá a fájdalom kitörését a temetési ének és lendületes gyászbeszéd, de a lesújtott család minden tagjának mély fájdalma végigborzongott a jelenlevők mindenikének érző szívében. Mindnyájunk által kinosan vagy te elsiratva, kedves alak, ki derült kedélyed ártatlanságával és igaz szeretetével annyi módon oly sokakat tudtál magadnak örökre lekötelezni!

A temetési szertartás után megindult a 40--50 kocsin elhelyezkedett gyászoló közönség. Megható volt szemlélni, hogy százával és százával követé a kedves halott koporsóját a csabacsüdi cselédség, könyezve, megrendülve, mert mester volt ő, az áldott lélek abban is, hogy az úr és szolga viszonyát kedvessé tudta tenni a Méltóságos uraság szellemét visszasugárzó szelidségével annyira, hogy büszke volt kedvező helyzetére mind az, ki hozzá elszegődhetett.

Lassú menetben haladt a gyász kíséret az ó-temető felé. Este 6 órakor kiértünk a keskeny kapuhoz, melylyel minden földi élet örökre bezárul. A tanuloság őszhangos éneke egy perczre megszépíté a temetés zordonságát, mint nyugvó napfény a zivatar pusztítását. Ezután mindnyájunkon kitört a kinos válás mély fájdalma. Könyeink, sóhajaink, panaszaink vissza nem hozhatják őt többé nekünk; de borongó lelkünk soká fog áldott emlékével foglalkozni is a bús temető komor lombjainak intése, a szellő titkos suttogása, virágfakadás, tavasznyílás sokunknak eszébe hozza azt a már most felette is elzenghető sirdalt:

Ah mint nyugosszák
Mélyen az örökül,
Kiknek honához
Most lelkem lopva száll.

Hátha mint forró
Napsugárától
Hervasztott rózsza
Fejem is oly korán
A porba fordul
Testvéralmot
Oszlani itt eme porladókkal.

BENKA GYULA.

Reményi-hangverseny Szarvason.

F. hó 28-án, csütörtökön tartott megnyári szinkörünkben a Reményi Ede hangversenye, mely elé fokozott kíváncsisággal és érdeklődéssel nézett közönségünk. A kíváncsiság indokolt volt azon ellenmondo hírekkel szemben, melyek világlátott művészhazánk fia bpesti fellépte óta a hírlapok révén országszerte elterjedtek. Most volt alkalmunk Reményi művészetéről alapos tájékozódást szerezni. E tekintetben sokan kívánták ismerni véleményemet. Ine! itt közlöm észrevételeimet, előre is hozzá téve

azonban, hogy ezek csak szerény egyéni nézeleim, melyek bár mennyire törekedtem tárgyilagosságra, referáramat mindamellett subjectív fellogáson alapulónak tekintem, s óhajtom, hogy a közönség is annak nézze.

Nem tagadható, hogy Reményi játéka első benyomásra kápráztató, különösen az oly hallgatóra, ki hegedűjátékának titkaiba ninos beavatva, de higgadt megfontolás az eredményt képes valódi értékére lesz állítani.

Eljárásomról számot adandó, vegyük sorra a program számait! Az első volt Mendelssohn E-moll hangversenye, oly nép-szerű darab, hogy alig van hegedűs, ki ne ezzel kezdené legalább Bpsten, művészi-debutjél. R. csak az »Andante és Finale«-t adta elő. Már az első nyerettyü-vonásoknál láttuk, hogy hegedűje kitűnő, — pompás hangszer, a mi a sikerhez lényegesen hozzájárul. Az Andantét szépen kezdte s szépen is fejezte be, habár a textusban sok szabadságot engedett meg magának, no de ez sem a műnek, sem az előadónak nem vált hátrányára. — De a magasabb regiszterekben, (pedig e darab mindössze csak a magas h-ig mozog.) bizony el nem titkolhatólag hamis volt az intonatio. Jobban sikerült a Finale, melyet helyesen alkalmazott gyors tempóban játszott. A hamis játék a többi darabok magas regisztereiben még inkább észrevehető volt, kivált a kettős fogásoknál, olykor gyengébben, csak kényesebb fül által észlelhetőleg, de nem ritkán nagyon is ríkiólag.

E hamis játék, mely Bpsten is konstataáltatott annyira csökkentí a művész nimbuszát, hogy *európai* híre daczára sem állhat meg az első rangú művészek között. Ellenkezőleg, megbocsáthatlan hiba, és úgy látszik az illet csak Reményinek nézi el a világ. Játékánál mintha több súlyt helyezne a látszatra, mint a hallásra, még akkor is, ha mimikájától és egyéb mozgásaitól tekintünk. A behunyt szemmel csinált hegedűjátékra eszembe jut az egyszeri asszony, aki valahányszor férjét meg akarta pümpölni és már minden eszközből kifogyott, — hogy czélját elérje, ajultnak tetette magát. Egyszer azonban *újulása-közben* észreveszi, hogy ruhái vagy nem elég szépen, vagy nem elég tisztességesen omlottak tagjai köré ő tehát ajultában azokat szépen helyre igazította. Hogy a férj ezt eléggé méltányolta-e? arról hallgat a krónika, de nekünk Reményi extasisát méltányolni kötelességünk.

A saját kompozitioiról sem mondhatunk több jót. A hős magyar nagyon is emlékeztet Liszt egyik rhapszodiájára, és így gyöngéden szólva — reminscencia. A Chopin-féle Nocturne a magyaros cifrázatokkal ki van volkeztetve eredeti alapjából, így elveszti egységét, a mit nem csak a szerző venne rossz néven (ha élne,) de ha jól emlékszem, ugyan ezért szót emelt a fővárosi sajtó kritikája is.

Nehogy azonban minden érdemet megvonjunk a Petőfi-szobor lelkes hegedűsétől, elismerjük, hogy egyes darabjaival nagy tetszést aratott. Kiválóan tetszettek a Valse és a magyar népdalok, hol az andalító jellegét kitűnő hangú hegedűjével elragadólag tudni kiemelni. Ez a körülmény az, melyért művészi szempontból nagyon is kifogásolható játéka daczára is itthon és a külföldön oly nagy hírnek örvend és elnézésben részesül. De meg eszélyessége is hozzájárul

a művészi hírnév növeléséhez. Mikor a püspök-ladányi állomáson az utazó közönségnek hegedűl, vagy mikor másutt az erkélyről lehegedűl, mind ez növeli a híret.

Régebben még magasabra törekedett. Tanítványával, Plotényivel, megmászta az egyik piramist és annak tetején eljátszottak egy Spoor-féle kettőst az alant állók gyönyörködtetésére. Igaz, ez nem növelte művészetét, de tán hozzá tartozik mesterségéhez. Ott szedhelte fel a Sahara sívatag homokját, melyet most itthon sokaknak szemibe hint. Hogy mennyire számításhiba veszi előadásában a látszatót, ezt élénken bizonyítja az az eljárás, hogy a későn érkezők miatt képes játékát abba hagyni. Kétségtelen zavarólag hat a művészre az ilyesmi. Figyelmes hallgató, ha későn érkezik, künn várja be a darab végét; de a művész részéről ép oly gyöngédtelenség az egész publikum semmibe vevése s az igazi művész érzeke tiltaná ily ok miatt a játék félbeszakítását.

Nem hagyhatom szó nélkül még azt a másik dolgot sem, hogy a műsor csonkán maradt, mert Bodó Alajos úr a rossz zongorán nem akarta kockára tenni művészetét. Hát iszen a »mester« minőségileg kárpótolta a közönség veszteségét, de mennyiségileg; alig. Ugy látszik, megtorlás akart ez lenni, amiért nem szereztek Bodó úrnak valami kitűnő hangverseny-zongorát, mintha bizony arra a közönség kötelezhető volna. Ilyesmit méltányosan nem igen lehet senkitől prätendálni, legkevésbé itt az alföldön, hol a napszámosok járatlansága a zongora-szállításnál mindig kockáztatja a hangszer, garantiát pedig az esetleges kárért senki sem vállal. Ezért ugyan se Reményi, se Bodó urat nem érheti szemrehányás, ez irányban a rendezőség volna hivatva az előadók és hallgatók megalégedésére intézkedni: de a vállalkozó Harmonia-czég oly messzeségből s annyira a coulissák mögül rendezi dolgait, hogy az, úgyszólván megközelíthetetlen. fődolognak tartván a jövedelem besöprését. Az elnéző közönséggel szemben tán méltányos volna, ha a czég gondoskodnék jó zongoráról, hogy Bodó a maga iránti bizalmatlanságból ne legyen kénytelen a saját játékáról lemondani; mert azt csak feltételezhető, hogy a szarvasi publikum a hangszer gyöngségét a siker mérlegelésénél nem hagyja számításon kívül.

SZENDY GYÖRGY.

Levelezés.

Békés-Szentandrás, 1891. máj. 28.

Tekintetes Szerkesztő úr!

A békésszentandrás-i iparos ifjuság a Népkörben, május hó 18-ik napján igen jól sikerült majális rendezett, a ref. templom kijavítási céljára, a mely alkalommal a belépti díjon felül fizettek a következők: Nt. Darabos Sándor, 1 ft 70. Dr. Simkovics György, Hutiray László, Petneházi Ferencz, Bondár József, id. Szécsi István, id. Román Károly 1—1 frtot, Karsai Mihály, Nyíri Bálint, Rúz Imre 80—80 krt, Rúz Andrásné, Rúz Ida k. a., Pintér Pál, ifj. Szécsi Mihály ifj. Karsai László, Román Gyula Szitó Vincze, Tóth Kálmán, Klein Ede, Pollacsek Vilm., ifj. Tolnai Sándor ifj. Román Károly, G. L., Fazekas

Andrásné, Hetman János, Fabiezi Soma, Ugrai István, 50—50 krt. K. Kovács Károly, Karsai Lászlóné, Szabó András. 30—30 krt, Borza János 25 kr, Sinka Imre, Petrik Mariska, Pecsénye János, K. Kovács Áron, Zih Géza, Szitó Juleza, Grósz Gyula, Tomcsik Jánosné, ifj. Szitó József, Bodnár János 20—20 kr. Nóbik Sándor, Labiczki Pál, Sneuhaúzer Lajos, 10—10 krt.

Közli: N.—

MI UJSÁG?

— Ünnepélyes jelenetnek volt színhelye máj. 24. a szomszédos mezőtúri vasúti indóház pályaudvara, ugyanis ekkor s ott fogadta megyénk új főispánját *Reiszig* Ede ő méltóságát, Szarvas város, Szent-András, Öcsöd s Kondoros községek intelligentiájának ő tagból álló küldöttsége. — Az érkező vonat megállása alkalmával a főispánt Haviár Dani orsz. képviselő fogadta, s ő vezette ő méltóságát — dörgő éljenek között — a küldöttség elébe, hol is őt Dr. Kcsmárik János főszolgabíró üdvözölte hódolatteljes beszéddel. Ő méltósága igen meg volt lepve a nem remélt fogadtatás által, minek válaszában kifejezést is adott, igérvén, hogy városunkat rövid időn látogatásával fogja megtisztelni. — A küldöttség tagjai Dr. Kcsmárik János főszolgabíró által alig, hogy bemutatattak, már is válni kellett, s ő méltósága harsogó éljenek között lépett az indulásra kész vonatra, hogy folytassa útját megyéjének székhelye felé.

— Deprecatio. Főgymnasiumi ifjúságunk jövő június hó 2., kedden d. e. deprecationalis ünnepélyt tart, mely alkalommal a tanulóifjúság a tanárkar vezetése mellett az úrasztalához is fog járulni.

— Méhészeti szakelőadás. Nagy Zsigmond, méhészeti vándortanár, arról értesíté főgymnasiumunk igazgatóságát, hogy június hó 11-én város akba érkezik, s a tanítóképzőintézet növendékeinek 12. és 13-án fog gyakorlati tanítást tartani a méhészet köréből.

— Uj menetrend lép életbe holnap, június 1-étől kezdve a magyar államvaspálya összes vonalain. A közönségünket közelebbről érdeklő budapest-aradi fő- s mezőtúr-szarvasi szárnyvonalok módosított menetrendjét lapunk illető rovata alatt közöljük.

— Elemi iskolai vizsgák. A szarvasi ág. h. ev. egyház városi iskoláiban az évzáró vizsgálatok a mult héten nagy részben befejeződtek. A vizsgálatokon mindannyiszor Nt. *Schultz* Jenő, gyomai ág. h. ev. lelkes, mint dekanus elnökölt.

— Zsidó iparostanonczok. Csáky Albín gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőségekhez rendeletet intézett, a melyben utasítja a tanfelügyelőségeket, hogy azok a zsidó vallású iparos tanonczok, a kik a tanoncziskolákat látogatják, a péntek esti, illetve a szombaton való irás, rajzolás és számolástól fölmentendők, ha ez iránt az illető izraelita vallású iparos tanoncz szülője, gyámja vagy gazdája az iskolai bizottsághoz folyamodik.

— Köszönet nyilvánítás. A békés-szentandrás-i iparos ifjúság tanújelét óhajtván adni annak, hogy az élet nemesebb erköl-

csi özéljait is szem előtt tudja tartani, folyó évi máj. 18-án tartott báljának 36 frt 50 krt tevő tiszta jövedelmét az ev. ref. egyház lemploma folyamatban levő javításának költségeihez kívánta csatoltatni, beszoigáltatván azt az egyházi pénztárba. — Ezen elismerésre méltó szép tettéért, a bál felekezeti külömbőség nélkül rendezett nemes iparos ifjúság fogadja az egyház nevében meleg köszönetemet. Békés-Szt.-András, 1891. máj. 24. *Darabos Sándor* ev. ref. lelkész.

— **Halálozás.** *Szenes Elek*, a br. Königsvarter-féle csabacsüdi uradalomnak széleskörben tisztelt igazgatója f. hó 26-án este 7 órakor váratlanul és hirtelen elhunyt szívszélhűdésben, élte 65-ik évében. Az általános megdöbbenést keltő gyász-esetről a következő gyászjelentést vettük: »Alólirottak mély fájdalomtól megtört szívval jelentik úgy maguk, mint a számos rokonság nevében a szeretett és feledhetlen férj, apa, nagypapa *Szenes Elek* uradalmi tisztartónak f. hó 26-án este 7 órakor életének 65-ik, holdog házasságának 30-ik évében szívszélhűdés következtében történt gyászos elhunytát. A gyászszertartás folyó hó 28-án d. u. 3 órakor fog Csaba-Csüdön megtartatni, a megboldogult földi maradványai pedig a szarvasi ág. evang. ö-lemetében fognak örök nyugalomra tételni. — Csaba-Csüd, 1891. május 26. Özv. *Szenes Elek*nek szül: *Ponyiczky Anna* neje, *Ida*, *Matild*, *Jolán*, *Mariska*, *Jenő*, *Béla* gyermekei. *Turek Jaroszláv* veje. *Turek József* unokája. Áldás és béke lengjen porai felett! Temetéskor a ravatalra koszorút helyeztek: *Elek bácsinak* — a *Dérczy család*. Feledhetetlen tisztartójának — *Br. Königsvarter Mór* és neje. Szeretett s feledhetetlen főnökének — az uradalmi tisztikar. A feledhetlen férj- és jó apának — gyászoló családja. *Szenes Elek*nek — a *Haraszi család*. *Szenes Elek*nek — a *bécsi központi tisztikar*.

— **Szabadságolt katonák figyelmébe.** Az 1880. évben a közös lovassághoz sorozott huszárok és szekereszek a katonai ügyi jegyzői iroda által felhivatnak, hogy honvédkönyveik átvétele végett a község házában jelentkezzenek.

— **Szólószeti előadást** tartott városunkban máj. 25. *Heinrich J.* borászati vándortanár. Reggel nagyobb számú hallgatóság előtt *Boros Pálnak* macóéri szőlőjében mutatta be gyakorlatilag a phylloxera-gyérítés és zöltojtás kezelését, d. e. 11 órakor pedig szűkebb körben, itt benn a városban *Ponyiczky György* kertjében ismétlődött a szakelőadás, melynek rövid foglalóját lapunk »Gazdasági rovat«-ában közöljük s egyszermind felhívjuk reá mindazok figyelmét, kik az előadáson személyesen részt nem vehettek, de a szőlő-nemesítésnek eme immár el nem kerülhetővé vált, könnyen elsajátítható praktikus módja iránt érdeklődnek.

— **Ifj. Csiszár János**, m. kir. adóhivatali gyakornok, az adóügyi szakvizsgát múlt hétfőn, máj. 25-én jó sikerrel kiállotta.

— **Esküvő.** Özv. *Deák Ignác* nének kedves és szép leányát, *Irmát*, f. hó 26-án d. u. vezette oltárhoz a szarvasi r. kath. templomban *Simon Károly*, derék szarvasi iparos-polgártársunk.

— **Munkáskérdés a szószéken.** *Szirmay L. Árpád* r. kath. plebános, jövő vasárnap, jun. 7. a munkáskérdésről fog alkalmi egyh. beszédet tartani.

— **A magánóvoda szerdai majálisa** a váratlanul közbejött s oly kiterjedt nagy családot közelebbről érintő mély gyász miatt nem volt oly látogatott, mint azt remélni lehetett volna. De így is többen vonultak be a Gr. Károlyi-féle kastélykertbe gyönyörködni a kicsinyek ártatlan mulatozásában, melyet az est beálltával a nagyok öröme a hajnali 3 óráig tartó tánc váltott fel. A jelenvolt hölgyek névsorát tudósítónk ekkép állította össze: Jelen voltak *Haviár Daniné*, *Dr. Haviár Gyuláné*, *Fedor Károlyné*, *Hrabéczy Ernőné*, *Grabovics Ivánné*, *Mikolay Jánosné*, *Mikolay Pálné*, *Sárosy Józsefné*, *Dérczy Péterné*, *Tájber Gusztávné*, *Laukó Mátyásné*, *Pasztory Gáborné*, *Boros Mihályné*, *Moravcsik Józsefné*, özv. *Küllei Adolfné*, *Kohn Ignáczné*, *Grünwald Ignáczné*, *Szüle Kalmánné*, *Vidlicska Miklósné*, *Petrás Jánosné*, *Pető Istvánné*, *Elefánt Jánosné*, *Gyurik Jánosné*, *Bretz Berta*, *Lukes Ilona*, *Lányi Hermin*, *Lányi Anna*, *Jancsó Ilona*, *Marburg Margit*, *Sárosy nővérek*, *Jancsovics Nelka*, *Stein Ida*, *Dimény nővérek*, *Maresek Jolán*, *Boros nővérek*, *Hrabéczy Emma*, *Liszka Gizella*, *Laukó Irma*, *Dérczy Ella*, *Petrás nővérek*, *Gálik Vilma*, *Kicska nővérek*. A mulatság összes jövedelme 114 frt 30 kr. Kiadás 30 frt 50 kr. Tiszta jövedelem 83 frt 80 kr., mely összeghez felülfizetésekkel járultak: *Medveczky József* 1 frt 50 kr., *Haviár Daniné*, *Haviár Gyuláné*, *Ponyiczky Máté* 1—1 frt *Bakay Sándorné*, *Bakay Gyuláné*, *Özv. Bakay Dánielné*, *Fedor Károly*, *Kristóffy Dezső*, *Mayer J. kapitány*, *Nagy V. hadnagy*, *Schneider K. főhadnagy*, *Mázor Elemér*, *Sárosy József* 50—50 kr., *Perczel János* 3 frt. *Trunner G.*, *Hrabéczy Ernő*, *Hasenfeld N.*, *Dérczy Péterné*, *Liska János*, *Szirmay L. Árpád*, *N. N.*, *Bárány Béla*, *Lusztig Miksa*, *Pollák Marezi*, *Papp István*, *Kóhalmy Miklós*, *Koncz Elek*, *Elefánt Pál*, *Golián István*, *Boros Mihály*, *Vidlicska Miklós*, *Moravcsik Józsefné*, *Ábel Á. tiszthelyettes*, *N. N. tiszthelyettes*, *Gyurik Pál*, *Beliczay Mihály* 50—50 krt. Özv. *Küllei Adolfné*, *Gallik Sándor* 10—10 kr. *Povúzsay János*, *Farkas Béla*, *Matheides Géza*, *Adler Vilmos*, *Kovács Ferencz*, *Kreiner János* 20—20 kr. *Gaal János*, *Bohor Gyula*, *Dörner József*, *Holdy Jenő*, *Adamovics János* 30—30 kr., *N. N.* 50 kr., *N. N.* 1 frt.

— **Rendelet az érettségi vizsgálatra.** A közoktatásügyi miniszter legújabban rendeletet intézett le az érettségi vizsgálatokra vonatkozólag. Bevezetésében kijelenti, hogy a tavaly tartott érettségi ankét egész jegyzőkönyvét is közölni fogja, megtevé a szükségesnek mutatkozó további intézkedéseket is. E rendeletben csupán amaz észrevételeket teszi meg, a melyeknek már az idei érettségi vizsgálatokon érvényt kell szerezni. A miniszter eklatáns módon hangsúlyozza, hogy az érettségi vizsgálat nem állhat sem a leezkeszerű kikérdezésből, sem az aprólékos ismeretek számon kéréséből: hanem a tanuló általános szellemi érettségét s a gondolkodásnak fejlettségét kell kipróbálni. A miniszter a magyar írásbeli szabad dolgozatokra és a történelemre helyezi a főszúlyt. A fizika és matematikára pedig meg-

jegyző, hogy e tantárgy tanítása körében ne szerepeljen a kelleténél nagyobb mértékben. Végül elrendeli, hogy ha valamelyik tanuló valamely sarkalatos kérdésre elégtelent kap, az megbukik, ha másik kérdésre tud is felelni. Az osztálybizonyítvány érdemjegye csak kétes esetben szolgálhat tájékozással.

— **A censurák és évzáró vizsgálatok** a szarvasi ág. h. ev. főgymnasiumban következő idő- és sorrendben fognak megtartatni: Jun. 11. *Csőtörtők*: VII. Lélektan kérdez: *Benka*, osztályoz: *Moravcsik*, VI. oszt. Görög nyelvtan, k. *Kutlik*, oszt. *Mocskónyi V.* oszt. Számítan, k. *Neumann*, oszt. *Petry* és *Chovan*, Jun. 12. *Péntek*: VII. oszt. Történet, k. *Moravcsik*, o. *Krajcsovic*, VI. oszt. Számítan, k. *Neumann*, o. *Petry* és *Chovan*, V. oszt. Görög nyelvtan, k. *Mocskónyi* o. *Kutlik* IV. oszt. Földrajz és Történet, k. *Mihályfi* o. *Benka*, Jun. 13. *Szombat*: VII. oszt. Számítan k. *Neumann*, o. *Petry* és *Chovan*, VI. oszt. Magyar nyelv, k. *Moravcsik*, o. *Kutlik*, V. oszt. Történet k. *Mihályfi*, o. *Mocskónyi*, IV. Nemetnyelv, k. *Krajcsovic*, o. *Liska*, Jun. 14. *Vasárnap*: VII. oszt. Görögnyelv, k. *Mocskónyi*, o. *Kutlik*, Jun. 15. *Hétfő* VII. oszt. Nemetnyelv, k. *Krajcsovic* o. *Kutlik* IV. oszt. Latin nyelv k. *Liska*, o. *Mocskónyi* V. o. Magy. nyelv, k. *Mihályfi* o. *Moravcsik* IV. o. Számítan, k. *Petry* o. *Neumann*. *Délután*: A tanítóképzőben nevelés- és oktatás, alkotmánytan, gazdaságtan. Kérdezők: *Benka*, *Petry*, *Varga*, Jun. 16. *Kedd*: VII. oszt. Természettan. K. *Chovan* o. *Neumann* VI. o. Nemetnyelv, k. *Moravcsik* o. *Liska* V. o. Nemetnyelv, k. *Mocskónyi*, o. *Kutlik* IV. o. Magy. nyelv, k. *Krajcsovic*, o. *Mihályfi*, III. o. Számítan, k. *Petry*, o. *Benka*, Jun. 17. *Szerda*: VII. Latin nyelv, k. *Mocskónyi*, o. *Benka*, VI. o. Természettan, k. *Neumann*, o. *Petry*, V. o. Latinnyelv, k. *Liska*, o. *Kutlik* IV. o. Latinnyelv, k. *Chovan*, o. *Mihályfi*, III. o. Magy. nyelv, k. *Krajcsovic*, o. *Moravcsik*. *Délután*: A tanítóképzőben kated és szlávnyelv, k. *Szemián*. Ének, zongura, orgona, zeneelmélet, német nyelv, k. *Varga*, o. *Benka*, Jun. 18. *Csőtörtők*: VII. Magy. nyelv, k. *Krajcsovic*, o. *Benka*, VI. o. Történet, k. *Moravcsik*, o. *Mocskónyi*, V. o. Természettan, k. *Neumann*, o. *Mihályfi*, IV. o. Földrajz, k. *Petry*, o. *Kutlik*, III. oszt. Latin nyelv, k. *Chovan*, o. *Liska*. *Délután*: Torna-vizsga. Junius 19. *Péntek*: Kövizsgálat d. e. a főgymn. diszteremben, d. u. a templomban, este Tanulói hangverseny a diszteremben. Jun. 20. és 21-én magánvizsgálatok, junius 22—24-ig érettségi vizsga, jun. 25-én tanítóképesítő vizsga. A censurák d. e. 9 órakor, d. u. 3 órakor kezdődnek s nyilvánosak lévén, a szülők és tanügyi barátok, hallgatók szívesen láthatnak.

Selyem-Grenadineket, feketét és színeset (minden világos színben is) 95 kr.-tól 9 frt 25 kr.-ig méterenként (18 féle minőségben) küld öltözék- vagy darab-számra, portó- és vámmentesen **Henneberg G.** gyári raktára (és és kir. udvari szállító) **Zürichben**. Minták forduló postával küldelnek. Levelekre 10 krajczáros levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom.

Alig van társadalmi vagy irodalmi kérdés, melyre figyelmét ki ne terjesztenék hazánk egyik legjobb és legelterjedtebb

szépirodalmi hetilapja: a „Képes Családi Lapok“ Legújabb 21-ik számában cikksorozatát kezd meg *Tóth Lajos* jeles regényírónk és aesthetikusunk hírneves tollából „A vidék és költői“ cím alatt, melyben irodalmi viszonyaink számos terdeségét éles tollal ecseteli. Meg vagyunk győződve, hogy e cikksorozat, mely különösen a vidéki írók és költők hivatottjaira akarja a közfigyelmet terelni, kellő méltánylásban fog részesülni a közönség részéről. Az ismertetés sora Könyves Tóth Kálmánnal kezdődik, kinek egy kitünő rajza mindjárt közöltetik is. Ugyanazon számban van továbbá egy igen érdekes közegészségügyi cikk is: „A telefon mint járványterjesztő“ cím alatt, melyet a közönség különös figyelmébe ajánlunk.

KÖZGAZDASÁG.

Szőlőskertjeink jövője.

— Heinrich József borászati vándortanári előadása. —

Szőlő-ültetvényeink veszedelme — a phylloxera, — hova tovább szembeötlőbb károkat okoz immár nálunk is. Mi sem természetesebb tehát, hogy módokról és eszközökről vagyunk kénytelenek gondoskodni, melyek segítségével lehetőleg ellensúlyozhassuk eme bajt, s kedvenc, megszokott csemegénket, a szőlőt s annak fejedelmi nedvét a jövőben is termelni képesek legyünk.

Eme nehéz küzdelmünkben segítő jelent meg körünkben kerületünk borászati vándortanára, *Heinrich József*, s e hó 25-én előbb Boros Pál ur maczó-éri szőlőjében, majd ismét Ponyiczky György ur házi kertjében oktatótt minket a szőlő-oltásban, mint a phylloxera elleni védekezés leghathatósabb — talán egyedül biztos — módjában.

Örömmel láttuk az általános érdeklődést ez ügyben, mely oly szép számú közönséget hozott össze az intelligens és nagy részben az értelmesbb iparos osztályból a Boros Pál-féle szőlőben s hisszük, hogy a kiküldött szakférfiú gyakorlati utasításai ezeknél termékeny talajba elhintett magvak lesznek.

Magát az ugynevezett „zöld-oltást“ legközelebbi számunkban bővebben ismertetni szándékozván, ezuttal egyedül Heinrichnak — mint szakembernek — néhány nyilatkozatát ismertetjük meg olvasó közönségünkkel, melyeket, amily jól esett nekünk hallani, hisszük, oly megnyugvással veszi tudomásul az érdekelt nagy közönség is.

Első megjegyzése a „*Riparia Sauvage*“ nevű amerikai vadszőlőnek, mint alanynak vidékünkön s talajunkban való életképességét illeti. Erre nézve a vándortanári véleménye az, hogy talajunk s vidékünk a Riparia-nak fölötte kedvező s így *alanyul bizvást használhatjuk*. — De volt alkalmunk személyesen is meggyőződni arról, hogy oly helyen, ahol egyszer már elültetve volt, de később kiirtani akarták: gyökereiről újra és újra kihajtott s rendkívül buján nő. Hogy pedig a phylloxerának teljesen ellenát, arról szintén biztosított bennünket Heinrich, mert — ugymond — oly helyen ösmer Riparia-ültetvényt, hol mellette a némes szőlőt a phylloxera már teljesen tönkretette, de a Riparia szívós gyökereinek nem

bir ártani s azokon rövid idő alatt elpusztul.

Szintén megnyugtatónkra szolgált azon nyilatkozata, miszerint a *Riparia* ojtott szőlőültvények nem olyan rövid életűek, mint ahogy azt némelyek híresztelni szeretik. Ösmer ő már tizenöt éves, Riparia ojtott tőkétet s még ma is oly vigan tenyésznek, hogy bizvást jósolhatunk nekik még másik tizenöt évre terjedő élettartamot.

S végre örömmel láttuk azon egyszerű eljárás ismertetését, amiből a „zöld-oltás“ áll, úgy, hogy idővel 10—12 éves ügyesebb gyermekek bizonyára teljes sikerrel fogják végezni eme előttünk eddig oly nehéznek látszó munkát. — S ugyancsak a kivitel egyszerűbbé tétele érdekében ajánlotta, hogy a beojtott Riparia vesszőt ne lörekdjünk bujtásolás által gyökereztetni, de egyszerűen elmetszve a Riparia tőkéről, mint sima — de a tetejében már beojtott — vesszőt dugjuk le a földbe, a sikeres megfogamzás így is oly biztos — sőt sok esetben biztosabb — mintha előbb gyökereztetéssel kinözzük a vesszőt.

Az érdeklődés és tevékenység e téren önkénytelenül fölébred ily biztató szavak és tények hallatára. — Vajha a későbbi tapasztalat megerősítene mostani erős hitünkben, hogy kedvenc csemegénket gyermekeink sem fogják nélkülözni: s akkor áldani fogjuk a *szakértő tanárt*, ki nekünk e téren a helyes utat, a könnyű módot megmutatta, addig csak öszinte elismeréssel s köszönettel adózunk a lekötelező szíveségű embernek, ki nem kimélt fáradságot és időt, hogy közönségünk tanulni szerető részét egy folytatásban két ízben is rávezetni segítse a helyes ösvényre, melyen kedvet és tudást szerevezve, érdekeit e téren is megvédeni képessé válják.

BRACSOK ISTVÁN.

Kereskedelmünk érdeke.

Hazai és külföldi lapokban élénk vita tárgyát képezték e napokban a nemrég életbe lépett Magyar Kereskedelmi Társaság új vállalatai. E társaság, mely jelentékeny állami támogatással létesült, legújabban megkezdte a zsiradék, valamint a szállítási üzletet is. Nagymennyiségű szalonpa és díszuózsirkivitelünk eddig alig egynehány budapesti czép kezében volt. Ennek a kiváltságának végét vetendő s a kivittelt előmozdítandó, a Kereskedelmi Részvénytársaság elhatározta, hogy ezentúl a henteseknek aladandó áruikra (az árfolyam szerinti érték 90 százaléki) előleget ad és számukra egy kis provisió fejében a külföldön való eladást is eszközözi. Még nagyobb támadásnak van kitéve a Magy. Keresk. Társ. azért, mert a szállítási üzlet terén az immár európai híru Hoffmann S. és V. czéggel szövetkezett. Azt a vádat emelik ellene, hogy mint szállító, a kereskedővilág titkait könnyen ki fogja fűrészni s így abba e helyzetbe jut, hogy a kereskedőkkel méltánytalanul fog versenyezhetni az üzlet terén. E vád megértésére tudni kell, hogy a Hoffmann S. és V. czég nem közönséges szállító czég, melyet a kereskedőtetszésé szerint ki is kerülhet. Ez a czég nagy vállalkozó szelleménél fogva ma abban a helyzetben van, hogy a közönség árúit

olcsóbb áron szállíthatja, mint maguk a vasutak, s így a szállító közönség, ha csak szándékosan magasabb árakat fizetni nem akar, ugyszólva kénytelen áruival a nevezett czéghez fordulni. Magyarország amennyiben a M. K. T. a nevezett czéggel közösségre lépett, a szállítási üzletet továbbra is a szállító czég kezeli s a míg e czégnek semmi köze a M. K. T. áruüzleteihez, addig viszont a társaságnak semmi köze a szállítási üzletek kezeléséhez. Más szóval, a menyiben a társaságnak szállítási üzletei vannak, azokat is a H. S. és V. czégre bizza s ennek fejében a czégtől a haszon egy részében részesül, de amennyiben a szállító czég a kereskedők titkait a szállító levelekből ismerheti, ezekben a keresk. részvénytársaságnak semmi betekintése. Egyes érdekelt kereskedők most gyüleseznek, enqueteznek, küldöttséget akarnak meneszteni Baross miniszterhez, hogy a nevezett társaságot ejtse el, de a miniszter már eleve kicsinyesnek és igazolatlanak jellemezte a mozgalmat és így nem valószínű, hogy ezek után cserben hagyja az önmaga által ugyszólván teiremtelt társaságot, mely nagy szolgálatokat van hivatva tenni a hazai kereskedelemnek, vagy a Hoffmann S. és V. czéget, mely eddig is sokat tett az idegen versenyzégek legyőzésére.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1891. június 1-ől kezdve.

	5901.*) sz.	5911. v.	5913. v.	
Szarvas	indul: 9:34 d. e.	10:50 d. e.	1:46 d. u.	
Mező-Túr	érk: 10:20	11:40	2:32	
	5902.*) sz.	5912. v.	5914. v.	
Mező-Túr	indul: 5:10 d. u.	12:36 d. u.	3:20 d. u.	
Szarvas	érk: 5:56	1:22	4:06	
*) Egyelőre nem közlekedik.				
	401. gy.	403. sz.	405. sz.	421. v.
Arad	ind: 8:24 d. e.	11:18 d. e.	9:05 este	—
Csaba	érk: 9:24	12:50	10:50	—
	ind: 9:29	1:15 d. u.	11:05 éj.	—
Mező-Túr	érk: 10:33	2:42	12:19	—
	ind: 10:34	2:50	12:53	7:00 reg
Szolnok	érk: 11:19	3:36	2:06	9:06 d. e.
	ind: 11:27	4:15	2:21	—
Budapest	érk: 1:25	7:20 est.	5:50 reg	—
	402. gy.	404. sz.	406. sz.	422. v.
Budapest	ind: 1:50 d. u.	8:15 d. e.	9:50 este	—
Szolnok	érk: 3:48	11:04	12:53 éj.	—
	ind: 3:57	11:14	1:05	5:40 d. u.
Mező-Túr	érk: 4:42	12:17 d. u.	2:06	7:46 est.
	ind: 4:43	12:24	2:09	—
Csaba	érk: 5:46	1:48	3:33	—
	ind: 5:52	2:13	3:53	—
Arad	érk: 6:52 este	3:45	5:24 reg	—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

H I R D E T É S E K.

CARBOLINEUM,
cement-mész,
úgy mindenféle
festék-anyag
kapható Nyácsik S. utódánál.

ÜGYNÖKÖK

törvényileg megen-
gedett sorsjegyek
részletfizetés
melletti el-
adására
általunk
a

melletti
mindenhol
felvételnek
Fővárosi
váltóüzlet társaság
ADLER és T.-aa
BUDAPEST,
Fürdő- és Dorottya u. sarkán.

Legelőnyösebb feltételek

Egy jó házból való fiu
KERESKEDŐ-TANONCZUL

azonnal felvétetik
ZIH TESTVÉREKNÉL
Békés-Szent-Andráson.

ELADÓ

Egy használt, de egészen
jókarban levő **Singer-féle**
varró gép.
Hol? — megmondja a
kiadóhivatal.

VIGNER LAJOS

páncsotéri
tűzifa- és szén-kereskedésben
a cséplési idényre
gazdáknak és gőzcséplőgéptu-
lajdonosoknak bel- és külföldi
* SZENET *
a legjutányosabb árban rak-
táron tart. Ugyanott kapható
gépölaj is, továbbá építéshez
portlandi és hidraulikus
cement.
Vigner Lajos.

Van szerencsém a bekövetkező idény alkalmából az alantabb felsorolt, cséplő-géphez tartozó anyagokat a t. közönség becses figyelmebe ajánlani: u. m. **acél dobsineket és csavarokat, kazán forrcsőveket, angol géphajtó-szijakat, kautsuk-szivó és kendertömlőket, vizmutató üvegeket és gyűrűket, önjelzőket, gőz-feszmerőket, acél, sodrony és sörte csőkeféket, Asbest és kender-pakolásokat, vörös és sárgaréz-lapokat továbbá »Maschwitz«-féle rétegfém, kazánköldő szer, vízhatlan takaróponyvát, különféle gabonaszákot, legjobb minőségű gépolajat stb.**

Melyeket a legjutányosabb áron elárusítok. — Esetleg szállítok.

Magamat a t. közönség szives pártfogásába ajánlva maradtam teljes tisztelettel

BÁRÁNY BÉLA,
vaskereskedő.

ZIPSER és KÖNIC

Budapest, V. Váci-körút 24 sz.

ajánlja a kiadásában megjelent következő legnépszerűbb zeneműveket:

- Vargu J. Körösmeni dalok 1.50
- Allaga G. Népfelkelési Galopp. —.75 kr
- Bahnert J. V. Irene Mazurka. —.75
- Bánfi S. Holdvilágos éj keringő 1.20
- Bátor és Hegyi. »Uff Király« I. II. füz. 3. —
- Bátor és Hegyi. Lazuli Keringő. 1. —
- Bátor és Hegyi. Laula Po'ka Mazur. —.75
- Bátor és Hegyi. Lazuli Induló. —.75
- Bátor és Hegyi. Álom Keringő 1. —
- Bátor és Hegyi. Lolott Keringő 1. —
- Bátor és Hegyi. Katona induló. 1. —
- Bátor Szidor. Falun 10 magy. népdal 1.50
- Boydansky M. Salut á Cracovie Valse 1. —
- Bucalossi P. Dorothy Valse 1. —
- Dankó. Szegedi rózsák I. II. 2.40
- Engländer L. Kiállítás induló —.75
- Fekete G. Salut á Ivanovici 1. —
- Hegyi B. Alkonyatkor, 10 magyar népdal 1.50 kr
- Kleinecke R. Am Schwabenberg, Polka française —.75
- Kleinecke R. Casino Walzer 1. —
- J. Ivanovici. Aurel Valse 1. —
- J. Ivanovici. La belle Roumaine Valse 1. —
- J. Ivanovici. Cleopatra Valse 1. —
- Livka Camillo Valerie Valse 1. —
- Major Gyula. Ünneppapok 6. —
- Major József J. Der Lenz —.75
- Major József J. Ich habe dich geküsst —.75
- Major József J. Ein Schrei —.75
- Rosenzweig W. Vergangene Zeiten, Potpourri 1.50
- Rosenzweig. Carola Keringő 1. —
- Scharf Róbert. Blümchen am Wege Polka française —.75
- Scharf Karl. Remanez hegedüre 1.20
- Serly Lajos. Marcia-Keringő 1. —
- Bátor és Hegyi. »Titkos csók« I. füzet 1.80
- Bátor és Hegyi. »Titkos csók« II. füz. 1.80
- Hegyi B. »Pepita« I. füzet 1.80
- Hegyi B. »Pepita« II. füzet 1.80
- Hegyi B. »Pepita« keringő 1.20
- Hegyi B. »Don Gaspar induló« 1. —
- Rosenzweig W. »Farniente« keringő —.90
- Rosenzweig H. »Nach Grosswarden« Induló —.75
- Rosenzweig H. »Enancipirte Frau« en» Induló —.80
- Geiger M. »Influenza« polka frang. —.75
- Joachim M. »Am Donaustrand« Polka schnell —.75
- Ivanovici J. »La Serenade« kering. 1. — kr.

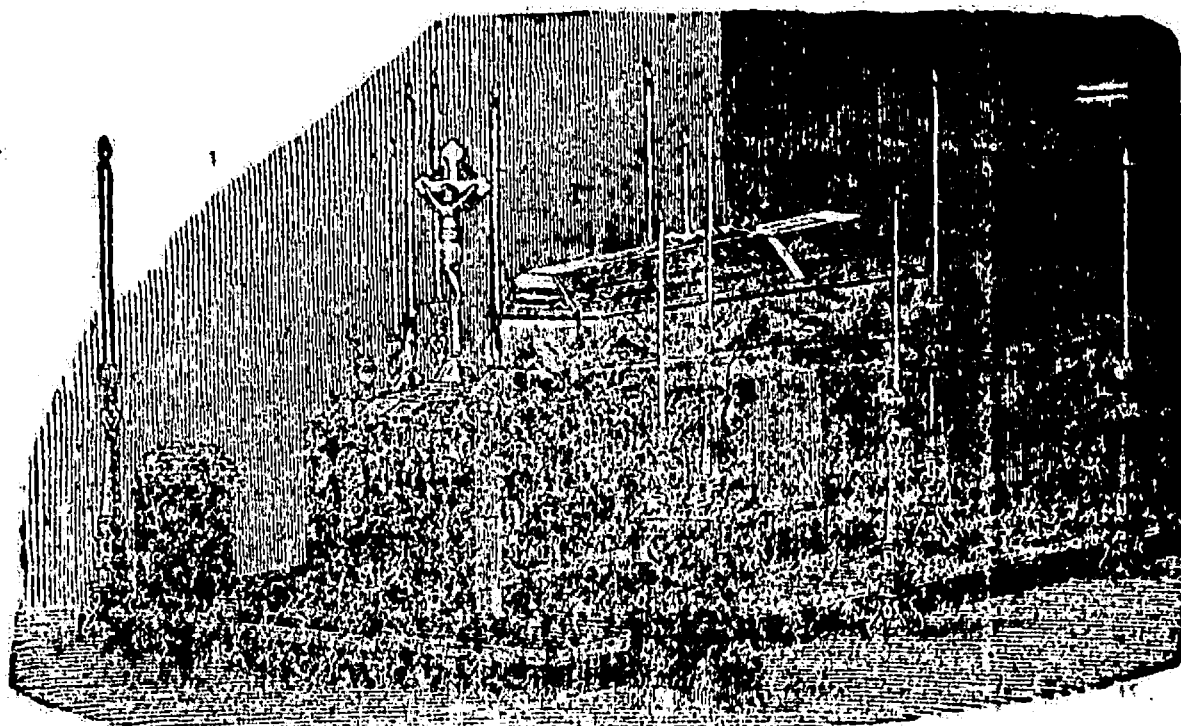
Temetéshez szobabehuzatok jutányosan számíttatnak.

NYÁCSIK SOMA UTÓDA

első temetkezési intézete B. Szarvason.

RENDEZ

egyszerű és diszes te-
metéseket,
mérsékelt árait
figyelembe ajánlja.
Minden temetéshez
megfelelő diszité-
sek.

RAKTÁRON

több, mint 60 drb kü-
lönféle
FA- és ÉRCZ-
koporsó,
koszorúk és szalla-
gok,
valamint légmentesen
zárult dupla
üveges érckoporsók.

Sirkerítések minta szerint, felállításra elvállaltatnak.